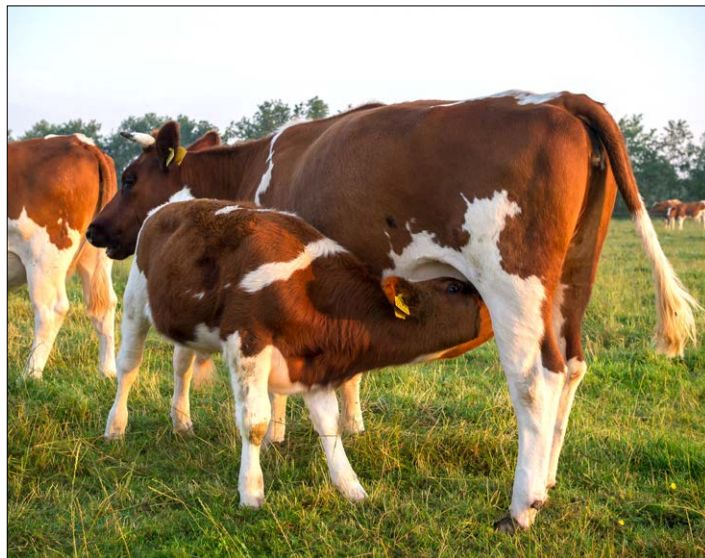

Melk

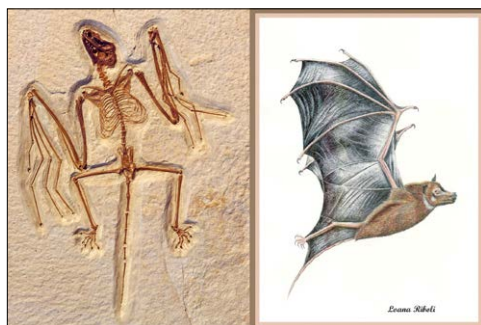
ALLE ZOOGDIEREN GEVEN MELK

Oude schoolplaat met kleine Nederlandse zoogdieren

Kalf drinkt bij de moeder

Vleermuis en skelet

Blauwe vinvis - ca. 100.000 kg. zwaar

Biggetjes aan de zeug

Vogelbekdier, de naam spreekt voor zich

ZOOGDIEREN

■ Zoogdieren (Mammalia) zijn warm-bloedige dieren die hun jongen zogen, d.w.z. het moederdier produceert melk voor haar jong: eten en drinken tegelijk.

- Op de aarde leven meer dan 5500 soorten zoogdieren en ze zijn er:
- Vliegend (denk aan de vleermuis)
- Zwemmend (voorbeeld: walvissen)
- Vleesetend (roofdieren)
- Eieren leggend (het vogelbekdier)
- Plantenetend, zoals onze koe

■ Al deze soorten drinken hun melk rechtstreeks bij de moeder en de melkproductie is uiteraard afhankelijk van de grootte van de jongen en de periode dat gezoogd wordt.

■ In een aantal gevallen, wanneer we voldoende kunnen afnemen, wordt de melk van zoogdieren gebruikt voor menselijke consumptie.

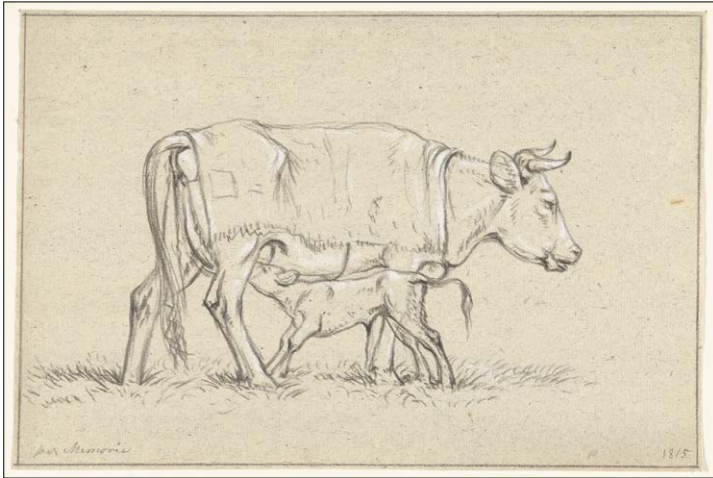
Een zeug (varken) bijvoorbeeld kunnen we niet melken omdat die geen voorraad aanlegt maar melk in kleine hoeveelheden afgeeft als de big de productie stimuleert door het zogen.

■ Een aantal dieren waarvan we de melk wel gebruiken:

- Koe, maar dat wist je al
- Paarden, waar geneeskrachtige werking aan wordt toegeschreven.
- Geit, wordt bijna uitsluitend machinaal gemolken. Een geit blijft melk geven na haar eerste worp.
- Buffel, vanaf 2009 een tiental bedrijven dat buffelmelk produceert en verwerkt.
- Op zeer kleine schaal wordt ook kamelenmelk, yakmelk, rendiermelk, elandmelk en ezinnenmelk gebruikt voor menselijke consumptie.

Dier	Gewicht volwassen dier	Gemiddelde draagtijd	Gemiddelde productie per dag	Geboorte gewicht / lengte	Aantal spenen/tepels
Blauwe vinvis	100.000 kg.	8 maanden	370 liter	2.500 kg.	2
Olifant	6.000 kg.	tot 22 maand	10 liter	100 kg.	2 (tussen de voorpoten)
Paard	500 tot 600 kg.	11 tot 12 maand	1.5 tot 2.5 liter	60 kg.	2
Varken	120 kg.	15 dagen	10 liter	1000 gram	16 tot 18
Vogelbekdier	1 tot 5 kg.	broeden, 10 tot 12 dagen	onbekend, gaat om enkele ml. per dag	25 mm.	geen
Koe	500 kg.	9 maand	10 tot 15 liter	40 kilo	4
Vleermuis	2 tot 100 gram	46 tot 70 dagen	Enkele ml. per dag	Enkele grammen	2 (tussen voorpoten)

Grote verschillen in melkgift in relatie tot grootte / gewicht

Rechtstreeks van de moeder, dat is het beste - tekening: Jean Bernard - 1815

Klaar voor de show op de fokveedag. Duidelijke aders op de uier (melkkoe).

BIEST

- De eerste melk die een koe geeft na de geboorte van het kalf, heet biest (colostrum). De eerste 24 uur na de geboorte is de biest rijk aan afweerstoffen, waarvan het kalf afhankelijk is. Binnen 1 uur moet het kalf de biest krijgen voor het beste effect. De biest zit vol voedingsstoffen die belangrijk zijn voor de groei.
- Biestverstrekking en de controle op de kwaliteit krijgen steeds meer aandacht. Wel wordt tegenwoordig ook vaker gebruik gemaakt van kunstbiest en -melk.
- Biestmelk wordt niet geleverd aan de melkfabriek. Sommige melkveehouders verkopen ze aan anderen die er vaak weer hele voedzame en lekkere dingen mee maken, zoals pap (voor het aansterken van zieke mensen), pannenkoeken, kaas of "Lariekoek".
- Na drie dagen is de melk van de moederkoe weer "normaal".

DE UIER VAN DE KOE

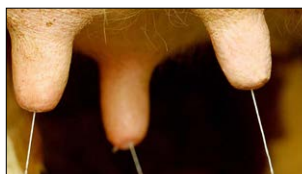
- De uier is het orgaan dat bestaat uit melkklieren en in de cellen wordt melk gevormd waarmee tijdens het zogen het kalf gevoerd worden.
- De uier bestaat uit vier "kwartieren" met elk één tepel (spen). Als de druk in de volle cel te hoog wordt, dan druppelt de melk naar de melkkamer. Dat is een soort opslag in de uier.
- Alle belangrijke stoffen in de melk - melkvet, eiwitten, melksuiker - worden in de melkklieren gemaakt.
- Voor elke liter melk die een koe maakt moet er 400 liter bloed door de haarvaten circuleren. Vandaar ook de duidelijk zichtbare aders op de uier van een koe die veel melk geeft.

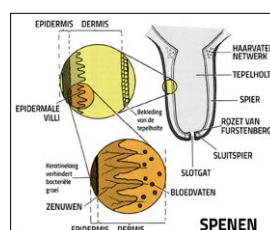
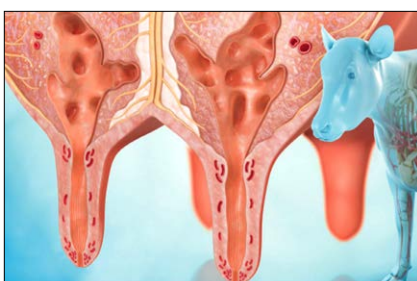
Kalfjes voeren met de fles

Alweer van de fles af (in dekalverbox)

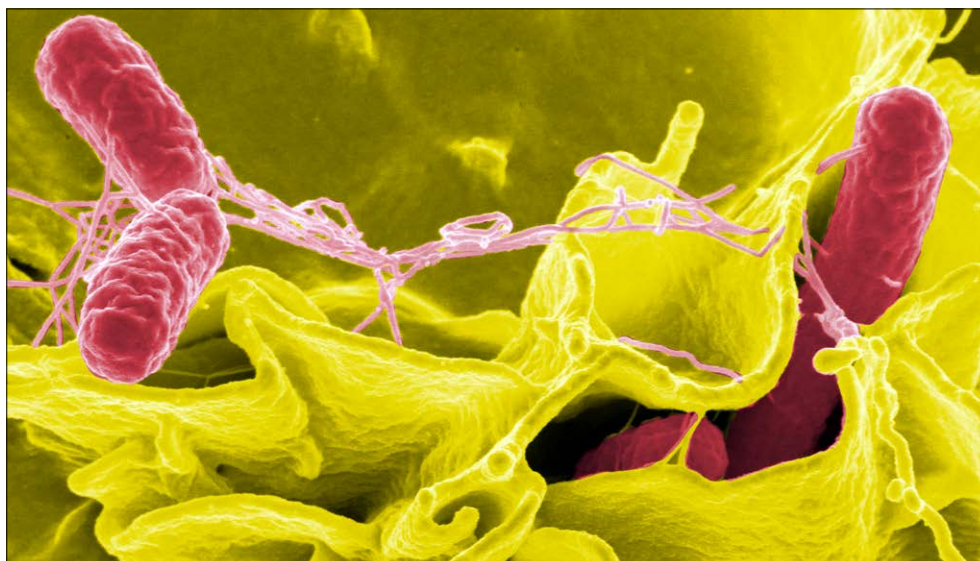

< Uier van de koe (doorsnede)

Melk

GOED EN SCHOON LEREN MELKEN

Salmonella bacterie - ziekteverwekker die wordt overgedragen door zieke dieren, mest, slechte voeding, ongedierte, etc.

Melkbewaarplaats

Melkbussenrek Wendezoele

Gea melkkoeltank anno 2018

Getuigschrift "Goed melken"

Samen werken aan diiergezondheid

De California Mastitis Test (CMT)

De CMT kan u een indicatie geven van kwartieren met een te hoog celgetal. Er wordt een zeepoplossing (T-pul) aan het kwartier-moeder toegevoegd. De reactie beruht op het feit dat melk met meer dan 400.000 cellen/ml, gemengd met T-pul, stijfjes wordt. Hoe meer cellen (ontstekingscellen) er in de melk zitten, des te stijfjiger wordt het mengsel.

Werkwijze

1. Reinig de vierkwartierschaal grondig voor gebruik.
2. Behandel de uier voor en na melk uit elke speen enkele stralen melk weg.
3. Houd de vierkwartierschaal onder de kin zodat aangegeven op de foto. Melk vervolgens uit elke speen ongeveer twee stralen melk in de respectievelijke cup van de vierkwartierschaal.
4. Wanneer de vierkwartierschaal schuin gehouden wordt, blijft de gemiddelde hoeveelheid melk in de cuppen achter. Soms zijn maatstreepjes aangegeven.
5. Voeg aan elk cupje evenveel CMT-vloeistof toe als er melk in zit.
6. Meng de melk en de CMT-vloeistof door geleidelijke heen en voren de schaal langzaam te draaien.

Lees de test meteen af. Wanneer u te lang wacht is het resultaat niet meer betrouwbaar.

Materiaal

Voor de test heeft u nodig:

- Een vierkwartierschaal (ook CMT-testchaal genoemd)
- Een T-pul of CMT-vloeistof

GEZONDE UIERS. MEER MELK.

UGA is de uiergezondheidsaanpak van de GD.

Mastitis test met vierkwartierschaal

Samenstelling koemelk	Gewichtspercent
Water	86,6
Droge stof	13,4
<i>Droge stof bestaat uit:</i>	
Vetten	4,4
Eiwitten	3,4
Melksuiker (lactose)	4,5
Organische zouten	0,17
Minerale zouten	0,7
Diverse andere stoffen	0,15

Melk bevat veel vitamines, zoals B2, B6, B12, C en in vet oplosbare zoals A, D, E en K. Mineralen als calcium, natrium, kalium, fosfor en kleine hoeveelheden ijzer, zink, koper, mangaan en magnesium.

Na het melken wordt er goed schoongemaakt

HYGIËNE BIJ HET MELKEN

- Soms worden mensen ziek van melk. Dat kan door overgevoeligheid voor melkbestanddelen maar ook door bacteriën die in de melk zijn beland door onzorgvuldige of onhygiënische melkbehandeling.
- Koemelk-allergie komt regelmatig voor bij zuigelingen.
- Lactose-intolerantie is het onvermogen om lactose om te zetten en kan leiden tot allergische reacties.
- Ook kunnen mensen ziek worden van bepaalde bacteriën die in de melk terecht zijn gekomen door onhygiënische behandeling.
- De melk wordt op de boerderij daarom bewaard in koeltanks (ca. 3 à 4° C). Eens per twee à drie dagen komt de "Rijdende Melk Ontvangst" om de melk af te halen. Van alle melk wordt een monster genomen en beoordeeld op geur, kleur en temperatuur. In een laboratorium wordt deze melk onderzocht op o.a. celgetal (i.v.m. Mastitis), vriespunt (voor watergehalte), vetzuurgraad, kiemgetal (hoeveelheid bacteriën), residuen van diergeneesmiddelen, boterzuurbacteriën visuele reinheid en natuurlijk de samenstelling in vet, eiwit en lactosegehalte. Regelmatige overschrijding van normen leidt uiteindelijk tot uitsluiting van levering aan de zuivelfabriek.

- Hygiëne begint met reinheid bij het melken en schoon gereedschap en apparatuur.

- In begin 1900 behaalde je een handmelk-diploma. Je leerde o.a. wat je nodig had bij hygiënisch melken:

- Naadloze goed vertinde melkemma;
- zinken wateremmer (ca. 5 l.) met zuiver water voor het afwassen van de speenen;
- een melkstoeltje
- ruwe doek voor het schoonmaken van de uier;
- zacht, dik spantouw (-riem, -ketting);
- een eerste-stralen-potje (voor visuele controle);
- emmer water, handdoek, nagelborstel en zeep en voor het reinigen van de koe, een zachte borstel;
- handen en kleding schoon, nagels kort en melksters dragen een hoofddoek.

Ook tegenwoordig bij moderne melkveebedrijven staat hygiëne bij het werken met melkinstallaties bovenaan.

UITGEMOLKEN: RUSTHUIS OF SLACHTHUIS

■ De huidige koe kan 15 tot 20 jaar oud worden. Helaas wordt zij al na zo'n 5 jaar melkgeven minder rendabel in een moderne bedrijfsvoering. Dat wil zeggen dat een koe gemiddeld 3 kalveren krijgt en zo'n 27.000 liter melk geeft in haar leven.

- En wat gebeurt er dan met een koe? Met een beetje geluk komt een enkeling in een koeien- rusthuis, maar dat is zeldzaam.

- De meeste koeien eindigen in het slachthuis.

- Naast het vlees, dat wij opeten wordt bijna alles van de koe gebruikt in ontelbare producten.

Wordt soms in zijn geheel gebruikt als wand- of vloerkleed. Of de huid wordt gelooind en verwerkt tot leer en hiervan is heel wat te maken, zoals schoenen, meubelbekleding, tassen, riemen, portemonnees, sierranden of een zadel voor het rijden op een paard.

Dit is geschikt voor consumptie, rechtstreeks van de slager, als biefstuk of gehaktballetjes in de soep. Veel vlees wordt ook verwerkt in allerlei eetbare producten, bijv. kroketten, worstbroodjes, vleeswaren, pizza's, snacks en hapjes, enz. Zelfs de darmen worden gebruikt voor consumptie. Na de juiste reiniging worden ze gebruikt als omhulsel van worst.

- De rest die niet geschikt is voor consumptie wordt door gespecialiseerde bedrijven verwerkt tot nuttige producten, bijvoorbeeld:

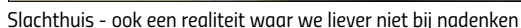
- Brandstof - vetresten worden verwerkt tot bio-olie.

- Diervoeding - in veel honden- en kattenvoer worden restanten van het rund op hygiënische wijze verwerkt.

- Haren voor kwasten en zachte oorharen voor penselen.

- Vetten om crèmes en zalfjes goed smeerbaar te maken.

- En wat te denken van de botten. Ze worden gebruikt bij productie van porselein (de as van verbrande botten). In medicijnen worden bestanddelen van botten gebruikt. Zelfs in dropjes en winegums, toetjes, bakkerijproducten wordt gelatine gebruikt (product uit huid en botten).

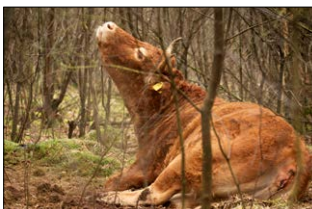
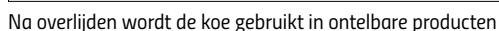
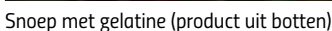
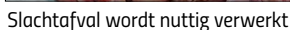

AD /16 maart 2018

De Partij voor de Dieren doet opnieuw een poging om onverdoofd ritueel slachten te verbieden. Daarmee laait een felle strijd op tussen dierenliefhebbers en islamitische en joodse organisaties die beesten halal of koosjer willen slachten.

Het dierenleed bij koeien, schapen en andere dieren is nog altijd niet te overzien als ze zonder verdoving worden geslacht, zegt fractievoorzitter Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren. Daarom dient ze vandaag opnieuw een wetsvoorstel in waarmee wordt geregeld dat iedereen in Nederland verplicht is om dieren te verdoven voor de slacht.

Dat moeten we toch kunnen oplossen

Koe Hermien heeft ons verbaasd met haar eigenzinnige gedrag.. Foto's: Hans Wolters